

Program kompleksowego wsparcia dla rodzin "Za życiem"

Powiatowy Urząd Pracy informuje o możliwości skorzystania ze wsparcia w ramach *Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”* na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1923).

Wsparcie w ramach programu adresowane jest do bezrobotnych opiekunów osób niepełnosprawnych oraz poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu lub niewykonujących innej pracy zarobkowej opiekunów osób niepełnosprawnych z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych lub zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Wyjaśnienia:

Opiekun osoby niepełnosprawnej – zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 735 z późn. zm.) oznacza to członków rodziny, w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1923) opiekujących się dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji lub osobą niepełnosprawną ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Członek rodziny – za członka rodziny uważa się małżonków, rodziców dziecka w fazie prenatalnej, rodziców dziecka, opiekuna faktycznego dziecka, przez którego rozumie się osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka, a także pozostające na ich utrzymaniu dzieci.

1) „Pomoc w domu” – w ramach prac społecznie użytecznych

Cel działania:

- wsparcie rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych w realizacji codziennych obowiązków domowych,
- aktywizacja osób bezrobotnych w ramach prac społecznie użytecznych.

Grupa docelowa: rodzice i opiekunowie dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osobą niepełnosprawną ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Sposób realizacji:

W celu wsparcia opiekunów osób niepełnosprawnych w realizacji codziennych obowiązków domowych przewidziano możliwość skorzystania z pracy osoby wykonującej prace społecznie użyteczne w wymiarze nie więcej niż 10 godzin tygodniowo. Świadczenie należne z tytułu wykonywania tych prac może być do 100% finansowane ze środków FP.

Realizacja działania "Pomoc w domu" odbywa się w oparciu o porozumienie zawarte między starostą a gminą. Porozumienie to dotyczy wykonywania prac społecznie użytecznych.

Opiekun osoby niepełnosprawnej wniosek o udzielenie pomocy w ramach prac społecznie użytecznych składa do ośrodka pomocy społecznej (MGOPS/GOPS).

MGOPS/GOPS współpracuje z urzędem pracy w celu wyboru odpowiedniej osoby do wsparcia opiekuna osoby niepełnosprawnej. Osobami wykonującymi prace społecznie użyteczne mogą być osoby bezrobotne, a także osoby uczestniczące w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, jeżeli podjęły uczestnictwo w tych formach w wyniku skierowania powiatowego urzędu pracy.

Opiekun, wyrażający chęć skorzystania z pomocy, może wybrać spośród wskazanych osób jedną, która będzie w sposób stały świadczyć prace na jej rzecz.

Warunki jakie powinna spełniać rodzina/opiekun wnioskujący do MOPS/GOPS o wsparcie w realizacji codziennych obowiązków domowych, zostały określone na poziomie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 735 z późn. zm.).

Opiekun osoby niepełnosprawnej, wnioskując o udzielenie pomocy w ramach prac społecznie użytecznych, winien złożyć oświadczenie potwierdzające posiadanie statusu opiekuna osoby niepełnosprawnej.

2) Wspieranie aktywizacji zawodowej opiekunów osób niepełnosprawnych**a) Wspieranie zatrudnienia członków rodzin opiekujących się osobą niepełnosprawną**

Cel działania: umożliwienie opiekunom osób niepełnosprawnych łączenia pracy ze sprawowaniem opieki nad osobą niepełnosprawną.

Grupa docelowa: członkowie rodzin opiekujący się dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osobą niepełnosprawną ze znacznym stopniem niepełnosprawności, zarejestrowani w powiatowym urzędzie pracy jako osoby bezrobotne.

Sposób realizacji:

Wsparcie zatrudnienia opiekunów osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotni obejmuje m.in.:

1) ułatwienia związane bezpośrednio z powrotem do aktywności zawodowej opiekunów osób niepełnosprawnych przez wprowadzenie preferencyjnych warunków w zakresie zakładania przez opiekunów działalności gospodarczej (jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej);

2) ułatwienia dla przedsiębiorców zatrudniających opiekunów osób niepełnosprawnych przez wprowadzenie korzystniejszych warunków w zakresie tworzenia nowych stanowisk pracy:

- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy utworzonego dla opiekuna osoby niepełnosprawnej,

3) wsparcie bezrobotnych opiekunów osób niepełnosprawnych przez subsydiowane zatrudnienie, obejmujące w szczególności podjęcie zatrudnienia w ramach:

- prac interwencyjnych,

- robót publicznych,

4) inne formy wsparcia, tj.:

- prace społecznie użyteczne, wykonywane przez osoby bezrobotne,

- szkolenia,

- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe.

b) Dostęp do usług i instrumentów rynku pracy członków rodzin opiekujących się osobą niepełnosprawną

Cel działania: godzenie opieki nad osobą niepełnosprawną z pracą zawodową, przez umożliwienie członkom rodziny, z wyłączeniem opiekunów pobierających świadczenie lub zasiłek opiekuńczy:

- nabycia umiejętności jakich potrzebują (przez udział w szkoleniu),

- podjęcia zatrudnienia w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy, o ile opiekun lub opiekunowie tego chcą.

Grupa docelowa: członkowie rodzin opiekujący się dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osobą niepełnosprawną ze znacznym stopniem niepełnosprawności, zarejestrowani w powiatowym urzędzie pracy jako osoby bezrobotne.

Sposób realizacji:

Opiekunowie osób niepełnosprawnych zarejestrowani w powiatowym urzędzie pracy jako poszukujący pracy, niepozostający w zatrudnieniu i niewykonyjący innej pracy zarobkowej, z wyłączeniem opiekunów osób niepełnosprawnych pobierających świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy lub zasiłek dla opiekuna, mogą korzystać na zasadach takich jak bezrobotni z form wsparcia określonych w art. 61aa ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Formy realizacji:

- 1) pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe;
- 2) szkolenia;
- 3) staż;
- 4) prace interwencyjne;
- 5) badania lekarskie lub psychologiczne mające na celu stwierdzenie zdolności do wykonywania pracy, uczestnictwa w szkoleniu, odbywania stażu lub określenie szczególnych predyspozycji psychofizycznych wymaganych do wykonywania zawodu;
- 6) bon na zasiedlenie.

c) Stworzenie preferencyjnych warunków do zakładania działalności gospodarczej przez członków rodzin opiekujących się osobą niepełnosprawną, w tym na zakładanie żłobków lub klubów dziecięcych z miejscami dla dzieci niepełnosprawnych lub świadczenie usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania, w tym usług mobilnych

Cel działania: ułatwienie powrotu na rynek pracy bezrobotnym opiekunom osób niepełnosprawnych lub opiekunom osób niepełnosprawnych poszukującym pracy niepozostającym w zatrudnieniu lub niewykonującym innej pracy zarobkowej z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów przez:

- stworzenie preferencyjnych warunków dla zakładania działalności gospodarczej (jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej),
- zachęcanie bezrobotnych i poszukujących pracy opiekunów osób niepełnosprawnych do rozwijania miejsc opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi w żłobkach lub klubach dziecięcych lub do świadczenia usług rehabilitacyjnych na ich rzecz przez ułatwienia zakładania działalności gospodarczej w tym zakresie (jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej),
- ułatwienia w podejmowaniu przez opiekuna działalności na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnej,
- ułatwienia dla przedsiębiorców zatrudniających opiekunów osób niepełnosprawnych przez wprowadzenie korzystniejszych warunków w zakresie tworzenia nowych stanowisk pracy (refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy utworzonego dla opiekuna osoby niepełnosprawnej).

Grupa docelowa: Opiekunowie osób niepełnosprawnych:

- bezrobotni lub
- poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu lub niewykonujący innej pracy zarobkowej z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów

o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków.

Sposób realizacji:

1. Możliwość ubiegania się o jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak od 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

Przewidziane preferencyjne warunki:

- zniesienie warunku nieposiadania wpisu do ewidencji działalności gospodarczej w okresie co najmniej 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku o dofinansowanie,
- zwrot jednorazowych środków otrzymanych na podjęcie działalności gospodarczej proporcjonalnie do okresu, jaki pozostał do 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej, bez odsetek, jeżeli działalność gospodarcza była prowadzona przez okres krótszy niż 12 miesięcy.

2. Możliwość ubiegania się o jednorazowe środki na założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do niej po jej założeniu, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak od 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

3. Możliwość ubiegania się przez bezrobotnych (w tym bezrobotnych opiekunów) oraz poszukujących pracy opiekunów osób niepełnosprawnych o środki na podjęcie działalności gospodarczej polegającej na prowadzeniu żłobków lub klubów dziecięcych z miejscami dla dzieci niepełnosprawnych lub świadczeniu usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych.

Przewidziane preferencyjne warunki:

- zwrot jednorazowych środków otrzymanych na podjęcie działalności gospodarczej polegającej na prowadzeniu żłobków lub klubów dziecięcych z miejscami dla dzieci niepełnosprawnych lub świadczeniu usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych proporcjonalnie do okresu jaki pozostał do 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej, bez odsetek, jeżeli działalność gospodarcza była prowadzona przez okres krótszy niż 12 miesięcy.

4. Możliwość skierowania opiekuna osoby niepełnosprawnej na utworzone stanowisko pracy w ramach refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy.

Przewidziane preferencyjne warunki:

- możliwość zatrudnienia opiekuna osoby niepełnosprawnej na refundowanym stanowisku pracy co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy; wysokość refundacji jak przy warunkach ogólnych, proporcjonalnie do części etatu.